

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 11 . 7 . 1973 - Sayı : 14591)

No.
1773

Kabul tarihi
26 . 6 . 1973

BÖLÜM - I

Kuruluş ve yetki

Kuruluş

MADDE 1. — Devletin ülkesi ve milleti ile bütünlüğü, hür demokratik düzen ve nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyet aleyhine işlenen ve doğrudan doğruya Devlet güvenliğini ilgilendiren suçlara bakmakla görevli, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmuştur.

Ancak, Sıkıyönetim ve savaş haline ilişkin hükümler saklıdır.

Mahkemelerin kurulması, kaldırılması ve yargı çevrelerinin tespiti

MADDE 2. — Devlet Güvenlik Mahkemelerinin, hangi illerde, ne miktar kurulacağına ve bu mahkemelerin, ilk kuruluşta yargı çevrelerinin tayinine, Adalet Bakanının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca karar verilir.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin, gerektiğinde yargı çevrelerinin değiştirilmesine veya bu mahkemelerden bir veya birkaçının kaldırılmasına, Yüksek Hâkimler Kurulunun uygun görüşü alındıktan sonra, Adalet Bakanının teklifi üzerine, Bakanlar Kurulunca karar verilir.

Aynı yargı çevresi içinde, birden fazla Devlet Güvenlik Mahkemesi kurulduğu takdirde, bunlar numaralandırılır.

Mahkeme kurulu ve yedek üyeler

MADDE 3. — Devlet Güvenlik Mahkemeleri; bir Başkan, iki hâkim ve iki askerî hâkim üyeden teşekkül eder.

Her Devlet Güvenlik Mahkemesinde, ayrıca biri hâkim, diğeri askerî hâkim iki yedek üye bulunur.

Cumhuriyet Savcılığı

MADDE 4. — Her Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdinde bir Cumhuriyet Savcısı ve yeteri kadar Cumhuriyet Savcı yardımcısı bulunur.

Birden fazla Devlet Güvenlik Mahkemesi aynı yerde kurulmuşsa, bir savcılık teşkilâtı ile yetinilebilir.

Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdindeki Cumhuriyet Savcı yardımcılarının miktar ve nispeti, Adalet Bakanlığınca tespit edilir.

Başkan, üye ve Cumhuriyet Savcı ve yardımcılarının nitelikleri

MADDE 5. — Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanı ile iki asıl ve bir yedek üye, birinci sınıfa ayrılmış hâkimler arasından; iki asıl ve bir yedek üye, birinci sınıfa ayrılmış askerî hâkimler arasından; Cumhuriyet Savcısı, birinci sınıfa ayrılmış Cumhuriyet savcıları arasından ve Cumhuriyet Savcı yardımcısı ise, Cumhuriyet savcıları ve askerî hâkimler arasından atanır.

Atama

MADDE 6. — Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanlığı, üyeliği, yedek üyeliği, Cumhuriyet savcılığı ve Cumhuriyet savcı yardımcılığı atamalarında, Bakanlar Kurulunca her boş yer için bir misli aday gösterilir. Bu adaylar arasından Devlet Güvenlik Mahkemesi hâkimlerinin atanması Yüksek Hâkimler Kurulunca, Cumhuriyet Savcısı ve yardımcılarının atanmaları Yüksek Savcılar Kurulunca, askeri hâkimlerden üye, yedek üye ve savcı yardımcılarının atanmaları ise, özel kanunlarında gösterilen usule göre yapılır.

Devlet Güvenlik Mahkemeleri Başkan, üye ve yedek üyeleri ile Cumhuriyet Savcı ve yardımcıları üç yıl için atanırlar, süresi bitenler yeniden atanabilirler.

Yeni atananlar göreve başlayıncaya kadar, öncükilerin görevi devam eder.

Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanlığı, asıl ve yedek üyelikleri ile Cumhuriyet Savcılığı ve yardımcılığı görevlerine atananlar, bu süre içinde Yüksek Mahkemelere seçilme hali ayırık olmak üzere, başka yer veya göreve atanamazlar. Ancak, bu süre içerisinde görevlerde herhangi bir sebeple boşalma olduğu takdirde, yukarıdaki hükümler gereğince ve onbeş gün içinde yeni atamalar yapılır.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına dair ikinci maddede yazılı Bakanlar Kurulu Kararnamesinin Resmî Gazetede yayımını takibeden onbeş gün içinde atamalar yapılır ve atananlar, derhal görevlerine başlarlar.

Bu maddede yazılı onbeş günlük sürenin; ilk on günü içinde Bakanlar Kurulu aday gösterir. Sonraki beş gün içinde yetkili Kurul ve merciler atamaları yapar.

Başkana ve üyeliklere vekâlet

MADDE 7. — Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkanının kanunî sebeplerle görevi başında bulunmaması hallerinde, Başkanlık görevi, asıl üye hâkimlerin en kıdemlisi tarafından yerine getirilir.

Kanunî sebeplerle görevi başında bulunmayan asıl üye hâkim yerine yedek üye hâkim; asıl üye askerî hâkim yerine de, yedek üye askerî hâkim mahkeme kuruluna katılırlar.

Geçici görevlendirme

MADDE 8. — Devlet Güvenlik Mahkemesinin, yedek üyelerinin de katılması ile teşekkül edemediği hallerde, boş olan üyelikler, Yüksek Hâkimler Kurulunca, diğer bir Devlet Güvenlik Mahkemesinin asıl ve yedek üyelerine geçici yetki verilme suretiyle doldurulur.

İş durumunun zorunlu kıldığı hallerde, Yüksek Savcılar Kurulu, bir Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdindeki Cumhuriyet Savcı yardımcılarında bir veya bir kaçını, başka yer Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdinde, o yer Cumhuriyet Savcısının isteği üzerine geçici olarak görevlendirebilir.

BÖLÜM - II**Görev***Devlet Güvenlik mahkemelerinin görevi*

MADDE 9. — Devlet Güvenlik mahkemelerinin görevine giren suçlar şunlardır :

A) Türk Ceza Kanununun 125 ilâ 141 nci maddelerinde; 146 ilâ 157 nci maddelerinde; 161 nci maddesinde; 163 nci maddesinin bir, iki ve üçüncü fıkralarında ve 168, 169, 171 ve 172 nci maddelerinde yazılı suçlar;

B) Devletin ülkesi ve milleti ile bütünlüğü, hür demokratik düzen ve nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyet aleyhine işlendikleri ve doğrudan doğruya Devlet güvenliğini ilgilendirdikleri takdirde, aşağıda yazılı suçlar;

1. Türk Ceza Kanununun 142, 143, 144, 145, 158, 159 ve 162 nci maddelerinde ve 163 ncü maddenin dört, beş ve altıncı fıkralarında ve 164, 165, 166, 174, 179, 180, 188 nci maddelerinde, 191 nci maddenin ikinci fıkrasında, 193 ncü maddenin ikinci fıkrasında ve 201, 234, 235, 236, 241, 242, 254, 255, 256, 257, 258, 264, 271, 296 nci maddelerinde; 311 ilâ 315 nci maddelerinde; 369 ilâ 374 ncü maddelerinde; 376 ilâ 382 nci maddelerinde; 384 ilâ 388 nci maddelerinde; 390 ilâ 394 ncü maddelerinde; 401 ve 403 ncü maddelerinde; 448 ilâ 452 nci maddelerinde; 464 ncü maddesinde; 495 ilâ 500 ncü maddelerinde; 512 ve 517 nci maddelerinde yazılı suçlar;

2. Devlete ait posta, telgraf, telefon, radyo, telsiz ve televizyon gibi bircümle haberleşme araç, gereç, tesis ve tellerine karşı işlenen hırsızlık suçları;

3. 10 . 2 . 1963 tarih ve 171 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hürriyeti hakkında Kanunda, 15 . 7 . 1963 gün ve 275 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununda ve 22 . 11 . 1972 gün ve 1630 sayılı Dernekler Kanununda yazılı suçlarla, 10 . 7 . 1953 tarih ve 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar hakkındaki Kanunun değişik 12 nci maddesinde yazılı suçlar;

C) A ve B bentlerinde yazılı bir suçu işlemek veya gizlemek maksadıyla veya bu suç vesilesiyle yahut bu suçla umumî veya müşterek bir gaye içerisinde işlenmiş suçlar;

Yukarıda belli edilen suçları işleyenler, bunların suçlarına iştirak edenler; sıfat, meslek ve memuriyetleri ne olursa olsun Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılanırlar.

Anayasa Mahkemesinin Yüce Divan sıfatı ile ve görevleri ile ilgili suçlardan dolayı yargılayacağı kişilere ilişkin, 44 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkında Kanunun 20 nci maddesinin 3 numaralı bendi hükümleri saklıdır.

Askerî yargı ile ilgili suçlarda görev

MADDE 10. — Savaş ve sıkıyönetim hali dahil, askerî mahkemelerin görevlerine ilişkin hükümler saklıdır.

Ancak; 9 ncü maddedeki hükümler dairesinde :

A) Askerî Ceza Kanununun 54 ncü maddesinde yazılı suçları asker olmayan kişilerle, asker kişiler müştereken işlerlerse;

B) Askerî Ceza Kanununun 55, 56 nci maddelerinde, 57 nci maddesinin son fıkrasında, 58 ve 59 ncü maddelerinde yazılı suçları asker olmayan kişiler müstakillen veya asker kişilerle müştereken işlerlerse;

Yukarıda (A) ve (B) bentlerinde yazılı bir suçu işlemek veya gizlemek maksadıyla veya bu suç vesilesiyle yahut bu suçla umumî veya müşterek bir gaye içerisinde, diğer bir suçu asker olmayan kişiler müstakillen veya asker kişilerle müştereken işlerlerse;

C) Asker olmayan kişiler, Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanununun 11 nci maddesinin (B), (C) ve (D) bentlerinde yazılı suçları, Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçlarla irtibatlı olarak yahut umumî veya müşterek bir gaye içerisinde işlerlerse;

Sanıkların tamamı Devlet Güvenlik Mahkemesinde yargılanırlar.

BÖLÜM - III

Yargılama usulleri

Uygulanacak usul hükümleri

MADDE 11. — Bu kanunda gösterilen özel hükümler saklı kalmak şartıyla, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevine giren suçların soruşturma ve kovuşturmalarda Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümleri uygulanır.

Mahkemelerin derecesi ve en yakın mahkeme.

MADDE 12. — Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu hükümlerinin uygulanması bakımından, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Ağır Ceza Mahkemesi derecesindedir.

Ancak, yargı çevreleri ayrı olmak üzere, birden fazla Devlet Güvenlik Mahkemesi kurulmuş ise, aynı derecedeki en yakın mahkemenin tayininde, diğer Devlet Güvenlik Mahkemeleri nazarı itibare alınır. Aynı yargı çevresi içinde birden fazla Devlet Güvenlik Mahkemesi kurulmuşsa, en yakın aynı derecedeki mahkeme, sayı itibariyle takibeden Devlet Güvenlik Mahkemesidir. Yargı çevresi Türkiye'yi kapsayan bir Devlet Güvenlik Mahkemesi kurulmuşsa, en yakın aynı derecedeki mahkeme, o mahal Ağır Ceza Mahkemesidir.

Görevsizlik kararları

MADDE 13. — İlk derece adalet mahkemeleri, Devlet Güvenlik Mahkemesinin görev konusuna ilişkin kararlarına uymak zorunluluğunda dır.

Devlet Güvenlik Mahkemesince verilen görevsizlik kararı aleyhine ancak bu mahkeme nezdindeki Cumhuriyet Savcısı veya yardımcısı acele itiraz yoluna müracaat edebilir.

Uyuşmazlıkların çözümü

MADDE 14. — Devlet Güvenlik Mahkemeleri arasındaki uyuşmazlıklar, bu mahkemelerce verilen hükümlerin temyiz mercii olan Yargıtay Ceza Dairesi tarafından kesin olarak çözümlenir.

Soruşturma usulü

MADDE 15. — Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçların hazırlık soruşturması, bu mahkeme nezdinde bulunan Cumhuriyet Savcısı veya yardımcıları tarafından bizzat yapılır.

Soruşturmanın gerekli kıldığı hallerde, suç mahalli ile delillerin bulunduğu yerlere gidilerek soruşturma yapılır.

Suç, Devlet Güvenlik Mahkemesinin kurulduğu il veya ilçe sınırı dışında işlenmiş ise, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığı suçun işlendiği yer Cumhuriyet Savcılığından, hazırlık soruşturmasının yapılmasını isteyebilir. Bu takdirde hazırlık soruşturması, savcılık tarafından bizzat yapılır.

Suç askerî bir mahalde işlenmişse, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı veya yardımcısı hazırlık soruşturmasının yapılmasını ilgili askerî savcıdan isteyebilir. Bu takdirde hazırlık soruşturması, askerî savcı veya yardımcısı tarafından bizzat yapılır.

Cumhuriyet savcıları ve askerî savcıların suça elkoymaları

MADDE 16. — Mahallî Cumhuriyet Savcısı veya suç askerî bir mahalde işlenmişse usulüne göre askerî savcı, ihbar veya herhangi bir suretle bu kanun kapsamına giren bir suçun işlendiği zehabını verecek bir hale muttali olur olmaz, keyfiyeti derhal Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdinde bulunan savcıya bildirmekle beraber, savcının işe elkoymasına kadar gerekli soruşturmayı bizzat yapar ve evrakı hemen Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcılığına gönderir.

Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı veya yardımcısı, suçun, Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine girmediği sonucuna vardığı takdirde, soruşturma evrakını ilgili Cumhuriyet savcılığına veya askerî savcılığa iade eder.

Soruşturma ve kovuşturmada yetki

MADDE 17. — Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı ile yardımcıları, Cumhuriyet savcılarının bütün yetkilerini haizdirler.

Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı ile yardımcıları, soruşturma sırasında hâkim tarafından verilmesi gereken kararları, Devlet Güvenlik Mahkemesinin yedek üyesinden veya Devlet Güvenlik Mahkemesi yargı çevresindeki yetkili hâkimlerden isteyebilirler.

Devlet Güvenlik Mahkemesi yedek üyesi tarafından verilen kararlara karşı itirazlar Devlet Güvenlik Mahkemesinde kesin hükme bağlanır.

Zabita âmir ve mensupları, Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı ve yardımcıları- nın soruşturma, kovuşturma ve infaza ilişkin emirlerini öncelikle yerine getirmekle zorunlu- durlar.

Yukarıdaki fıkra hükmü, Devlet Güvenlik Mahkemesi veya bu mahkeme başkanınca verilen emirler hakkında da uygulanır.

Gecikmesinde sakınca olan haller dışında, bu emirler yazılı olarak verilir.

Bu madde hükmüne aykırı hareket eden zabita âmir ve mensupları hakkında doğrudan doğru- ya soruşturma ve kovuşturma yapılır.

Zabitanın görev ve yetkileri

MADDE 18. — Zabita; soruşturma veya kovuşturma sebebiyle sanığı, tanığı, bilirkişiyi ve suç- tan zarar gören şahsı, Devlet Güvenlik Mahkemesinin veya Başkanının, Devlet Güvenlik Mahke- mesi Cumhuriyet Savcısı veya yardımcısının veya mahkeme naibi yahut istinabe olunan hâkimin emirleriyle istenilen yerde hazır bulundurmaya mecburdur.

Bu emir, çağırılanlar hakkında zabıtaya ihzar müzekkeresinde olduğu gibi, zor kullanma yet- kisini de verir.

Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçların soruşturma veya kovuşturulması sıra- sında, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununa 1696 sayılı Kanunla eklenen ek madde 4 hüküm- leri de aynen uygulanır.

Bu madde hükümleri, Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçta elkoymuş Cum- huriyet Savcısı veya yardımcısı, askerî savcı, sulh veya sorgu hâkimiyle naip veya isti- nabe olunan hâkimin yahut istinabe olunan Cumhuriyet Savcısı veya askerî savcının emirleri hakkında da uygulanır.

Bina, araç, gereç ve personelden geçici yararlanma

MADDE 19. — Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdinde bulunan Cumhuriyet Savcısı veya yar- dımcıları soruşturmanın gerekli kılması halinde, geçici olarak, Devlet Güvenlik Mahkemesinin yargı çevresi içindeki Devlet kurum ve organlarına, mahallî idare, iktisadi veya sair kamu kuruluşlarına ait bina, araç, gereç ve personelden yararlanmak için istemde bulunabilirler. Bu istemler, ilgili kurum ve makamlarca yerine getirilir.

Tanıklara yemin verilmesi

MADDE 20. — Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçların hazırlık soruşturması sırasında tanıklara yemin verilir.

Savcının kararına itiraz

MADDE 21. — Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdinde bulunan Cumhuriyet savcısı veya yar- dımcısının, kovuşturma yapılmasına yer olmadığına dair verdiği karara, dilekçe sahibi aynı za- manda suçtan zarar gören kimse ise, kararın kendisine tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde,

bu kararı veren savcının mensubolduğu Devlet Güvenlik Mahkemesine en yakın bulunan ağır ceza işlerini gören mahkeme başkanına itiraz edebilir.

Yakalama ve Tutuklama

MADDE 22. — Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçlar sebebiyle, yakalanan veya tutuklanan kimse, soruşturmanın bitiminde ve her halde onbeş gün içinde yetkili hâkim önüne çıkarılır. Ancak, zabıta, Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdinde bulunan Cumhuriyet Savcısı veya yardımcılarının veya olaya elkoyan suçun işlendiği yer Cumhuriyet Savcısı veya yardımcılarının ve bunların bulunmadıkları hallerde Sulh veya Sorgu Hâkiminin yahut Askerî Savcının yazılı emri bulunmadıkça sanığı 48 saatten fazla tutamaz.

Yukardaki fıkra gereğince, sanığı, yetkili hâkim önüne götürmek için gerekli süre, bu müddetlere dahil değildir.

Soruşturmada izin

MADDE 23. — Bu kanunda belirtilen suçlardan dolayı aşağıda yazılı kişiler hakkında soruşturma yapılabilmesi;

- A) General, amiral ve müsteşarlar hakkında Başbakanın,
- B) Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri ve yurt dışında görev yapan büyükelçiler hakkında Dışişleri Bakanının,
- C) Valiler, kaymakamlar hakkında İçişleri Bakanının,
- D) Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi, Yüksek Hâkimler Kurulu, Sayıştay Başkan ve üyeleri ile Cumhuriyet Başsavcısı, Başkanunsözcüsü, Askerî Yargıtay Başsavcısı, Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkanunsözcüsü hâkimler ve yardımcılar ile Cumhuriyet Savcı ve yardımcılar ve bu sınıftan sayılanlar, askerî hâkim subaylar hakkında, özel kanunları na göre yetkili kurum ve makamların, iznine bağlıdır.

Meşhuden işlenmiş olması hali ayrı kalmak üzere, bu kanunda yazılı suçlar yukarıda yazılı kişiler tarafından işlenirse, tutuklanmaları, haklarında soruşturma izni verilmesine bağlıdır.

Davanın açılması

MADDE 24. — Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçlarda ilk soruşturma yapılır.

Hâkimlerin reddi istemini inceleyecek merci

MADDE 25. — Devlet Güvenlik Mahkemesi Başkan ve Üyelerinin reddine dair istemler, Kurula katılan hâkimlerde değişiklik yapılmaksızın bu Mahkemece incelenir. İstem reddine ilişkin kararlar aleyhine itiraz edilemez. Ancak esas hükümle birlikte temyiz olunabilir.

Duruşmada hazır bulunmayan sanık

MADDE 26. — Sorgusu yapılmış olan sanık, tâlik veya tehir olunan günde duruşmaya gelmez ve Mahkemece de duruşmada hazır bulunmasına lüzum görülmezse, duruşmada hazır bulunmak mecburiyetinden varestede tutulmak istemi bulunmasa bile, dava gıyabında bitirilebilir.

Duruşmanın inzibatı ve cezalar

MADDE 27. — Duruşmanın inzibatını sağlamak, Mahkeme Başkanına aittir.

Duruşmanın inzibatını bozan kişiyi, Mahkeme Başkanı derhal duruşma salonundan çıkartır.

Mahkemeye, Mahkeme Başkanı veya üyelerden herhangi birine, savcıya, savcı yardımcısına, tutanak kâtibine veya görevlilere karşı uygun olmayan söz yahut davranışta bulunan kişi hakkında, Mahkemece tutuklama kararı verilir. Tutuklanan kişi 24 saat içinde sorguya çekilerek inzibatî nitelikte olmak üzere, bir aya kadar hafif hapis cezası ile cezalandırılır. 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 58 nci maddesinin 2 nci fıkrası hükmü saklıdır.

Tutuklu veya cezaevinde bulunan hükümlüler hakkında bu ceza hücrede infaz olunur.

Bu kararlar kesindir.

Mahkeme, duruşmanın inzibatını bozan sözlü veya yazılı beyanat ve davranışlar ile Mahkemeye, Mahkeme Başkanı veya üyelerden herhangi birine, savcıya, savcı yardımcısına, tutanak kâtibine yahut görevlilere karşı uygun olmayan söz ve davranışlar hakkında yayım yasağı koyabilir; bu yasağa rağmen yayında bulunanlara üç aydan altı aya kadar hapis cezası ile birlikte 1 000 liradan 3 000 liraya kadar ağır para cezası verilir.

Mahkeme Başkanı, duruşmanın inzibatını bozan sanığı veya müdafii, o günkü duruşmanın tamamına çıkmamak üzere, duruşma salonundan çıkartır.

Duruşma salonundan çıkartılan sanık veya müdafii, bundan sonraki oturumlarda da duruşmanın inzibatını bozmakta ısrar etmeleri halinde, bir daha aynı dava ile ilgili duruşmalara katılmamalarına da karar verilebilir.

Yukardaki fıkra, müdafii hakkında uygulandığı takdirde keyfiyet, ilgili baroya bildirilmekle beraber, müvekkiline de dilerse, başka bir müdafii tayin etmesi için süre verilir.

Müdafii, Avukatlık Kanununun 41 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince tayin edilmişse, durum, kendisini tayin eden mercie de bildirilir.

Duruşma salonundan çıkartılan sanık veya müdafii, tekrar duruşmaya alındıklarında, yokluklarında yapılan söz ve işlerin esaslı noktaları bildirilir. Müdafii dilerse, yokluğundaki tutanakların örnekleri de kendisine verilir.

Yukarda yazılı hallerde duruşma salonundan çıkarılan veya duruşmalara katılmamalarına karar verilen sanık veya müdafiler, mahkemenin tayin edeceği süre içinde yazılı savunma verebilirler.

Duruşma safahatının teknik araçlarla tespiti

MADDE 28. — Çok sanıklı davalarda duruşma safahatı, mahkemenin uygun ve lüzumlu göreceği teknik araçlarla tespit olunabilir. Bu tespite müsteniden sonradan düzenlenecek duruşma tutanaklarının, duruşma safahatına uygun olduğu Mahkeme Heyeti ve tutanağı düzenleyen tutanak kâtibi tarafından tasdik edilir.

Bunların birer sureti, önceden isteyen sanık ve müdafie verilir.

Kurulda değişiklik

MADDE 29. — Mahkeme Kurulunda değişiklik olduğu takdirde, geçen oturumlara ait tutanaklar, değişen hâkim tarafından duruşmaya çıkmadan önce okunur.

Temyiz mercii

MADDE 30. — Devlet Güvenlik Mahkemesi kararlarının temyiz mercii, Yargıtayda bu mahkemelerin kararlarını incelemek üzere kurulan daire veya daireler; Genel Kurul ise, Yargıtay Ceza Daireleri Genel Kuruludur.

İşlerin niteliği

MADDE 31. — Devlet Güvenlik Mahkemesinin görevine giren suçlar acele işlerden sayılır ve bu suçlara ilişkin davalara adli ara vermede de bakılır.

BÖLÜM - IV

Çeşitli hükümler

Diğer görevliler

MADDE 32. Devlet Güvenlik Mahkemelerinde ve Savcılığında görev yapacak yeteri kadar Başkâtip, Kâtip, Mübaşir, Yardımcı Personel ve diğer görevliler Adalet Bakanlığınca atanır. Bunlarla ilgili kadrolar, Adalet Bakanlığı İller Teşkilâtı kadrolarına eklenir.

Bu madde gereğince atananların iş denetim ve gözetimleri, bağlı buldukları Mahkeme Başkanlığı veya Cumhuriyet Savcılığı tarafından yapılır.

Bina, araç ve gereçler

MADDE 33. — Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görev yapacakları binaların temini ve bu Mahkemelerin araç, gereç ve sair ihtiyaçları Adalet Bakanlığı Bütçesinin ilgili bölümlerine eklenecek ödeneklerden karşılanır.

Özlük işleri

MADDE 34. — Devlet Güvenlik Mahkemelerinde göreve atanan hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Savcısı ve yardımcıları ile diğer personelin özlük işlerinde, denetimlerinde, haklarında disiplin soruşturması açılması ve disiplin cezası verilmesinde, şahsî ve görevle ilgili suçlarının soruşturma ve kovuşturmalarında, bu kanun hükümleri saklı kalmak üzere, kendi mesleklerine ait kanunların ilgili hükümleri uygulanır. Aylıkları, kesenekleri, sosyal yardımları, tazminatları, ödenekleri, yollukları ve diğer personel giderleri bağlı oldukları Bakanlıkları Bütçesinden karşılanır.

Devlet Güvenlik Mahkemelerine atanan görevlilerin, bu görevde geçirecekleri süreler esas mesleklerinde geçmiş sayılır.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinde görevli hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Savcısı ve Cumhuriyet Savcı yardımcıları adli ara vermeden faydalanamazlar. İşlerin elverdiği oranda, kendilerine özel kanunları gereğince yıllık izinleri verilebilir.

Görev yerinin değiştirilmesi

MADDE 35. — Devlet Güvenlik Mahkemelerinde görevli Başkan, üye, yedek üye, Cumhuriyet Savcı ve yardımcıları hakkında, kendi kanunlarına göre yapılacak soruşturma sonunda, görev yerlerinin değiştirilmesine dair yetkili kurul veya mercilerce karar verildiği takdirde, İkeyfiyet Adalet Bakanlığı kanalı ile Bakanlar Kuruluna bildirildikten sonra, ilgili hâkim, askerî hâkim, Cumhuriyet Savcısı, Cumhuriyet Savcı yardımcısının görev yeri veya görevi, özel kanunlarında gösterilen usule göre değiştirilebilir.

Cumhuriyet Savcılığı teşkilâtı ve mahkeme kalemlerinin denetimi

MADDE 36. — Devlet Güvenlik Mahkemesi nezdindeki Cumhuriyet Savcılığı Teşkilâtı ile mahkeme kalemleri Adalet Bakanlığı müfettişlerince denetlenir.

Kovuşturma giderleri

MADDE 37. — Devlet Güvenlik Mahkemelerinin ve Cumhuriyet Savcılığının kovuşturma giderleri, Adalet Bakanlığı Bütçesinin ilgili tertibinden ödenir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren işlenen ve Devlet Güvenlik Mahkemelerinin görevine giren suçlar hakkında, bu kanun hükümleri uygulanır.

MADDE 38. — 26 . 10 . 1963 tarih ve 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununa aşağıdaki ek madde 4 eklenmiştir :

EK MADDE 4. — Devlet Güvenlik Mahkemesi üyeliği, yedek üyeliği ve Cumhuriyet Savcı yardımcılığı görevlerine atanan askerî hâkim subayların rütbe terfii, rütbe kıdemliliği, kademe ilerlemesi yapmalarını sağlayacak yeterlikleri, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bu kanunun hükümleri saklı kalmak şartı ile, aşağıda belirtilen şekilde düzenlenecek sicillerle saptanır.

A) Üye ve yedek üye birinci sınıfa ayrılmış hâkim albaylara, subay sicil belgesi düzenlemeye ve sicil vermeye yetkili birinci sicil üstü Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı, ikinci sicil üstü Millî Savunma Bakanındır.

B) Cumhuriyet Savcı yardımcılığı kadrolarına atanan askerî hâkim subaylar hakkında :

1. Meslekî sicil belgesi, Yargıtayda Devlet Güvenlik Mahkemelerince verilen kararları incelemek üzere kurulan dairece ve Adalet Bakanlığı Teftiş Kurulu müfettişlerince 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanunu esasları gözönünde tutularak verilecek sicil notlarına göre düzenlenir ve bu sicil belgesi süresi içinde Millî Savunma Bakanlığına gönderilir.

2. Subay sicil belgesi, sırasıyla; Millî Savunma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı, Müsteşar ve Millî Savunma Bakanı tarafından düzenlenir.

Devlet Güvenlik Mahkemesi Cumhuriyet Savcısı, subay sicil formu esaslarına göre Cumhuriyet Savcı yardımcısı askerî hâkim subaylar hakkında kanaat notu verir. Yukarıda belirtilen sicil üstleri, subay sicil belgelerini düzenlemede bu notları gözönünde bulundurur.

Kanunun yürürlüğe girmesi

MADDE 39. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Millet Meclisi		Cumhuriyet Senatosu	
Cilt Birleşim	Sayfa	Cilt Birleşim	Sayfa
37	108	291	12 74 165
38	118	45	76 398
	126	701:821	77 631,632:708

I - Gerekeçli 897 S. Sayılı basmayazı Millet Meclisinin 126 ncı Birleşimine, 284 S. Sayılı basmayazı Cumhuriyet Senatosununun 77 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu kanunu; Millet Meclisi Anayasa, Millî Savunma ve Adalet komisyonlarından kurulan Geçici, Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Anayasa ve Adalet komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/831